

تاریخ تمدن اسلامی در سیسیل (صقلیه)

مهدی طاهری

عنوان تاریخ تمدن اسلامی در سیسیل (صقلیه)

چاپ اول : ۱۳۹۳

تعداد: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان

کلیه حقوق مادی و معنوی متعلق به نویسنده است

گردآورنده: مهدی طاهری

ناشر: آرمان زنوز

طراح و گرافیکست: سعید حاتمی

ویراستار: مریم سرود

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

شابک

وضعیت فهرست نویسی

موضوع

موضوع

رده بندی کنگره

رده بندی دیویی

شماره کتابشناسی ملی

طاهری، مهدی - ۱۳۴۶ -

تاریخ تمدن اسلامی در سیسیل (صقلیه)/مهدی طاهری.

تهران: آرمان زنوز، ۱۳۹۳.

۱۷۹ ص.

۲۰۰۰۰ ریال ۸-۵-۳۱۵-۹۶۴-۹۷۸:

فیپا

اسلام -- ایتالیا -- سیسیل -- تاریخ

سیسیل (ایتالیا) -- تاریخ

BP ۱۷/۲۹/۱۳۹۳ ۲۲۲ ت

۹۲۵/۸۰۳

۳۷۵۲۳۳۹

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده.....	۷
مقدمه.....	۸
فصل اول جغرافیای سیسیل.....	۱۰
بخش اول: جغرافیای طبیعی.....	۱۱
بخش دوم: جغرافیای تاریخی.....	۱۵
فصل دوم: تاریخ سیاسی سیسیل.....	۲۴
بخش اول: نخستین حملات مسلمانان به سیسیل.....	۲۵
بخش دوم: عباسیان در سیسیل.....	۳۵
بخش سوم: اغالبه در افریقیه و سیسیل.....	۳۹
بخش چهارم: فاطمیان در سیسیل.....	۵۶
بخش پنجم: کلبیان در سیسیل.....	۶۵
فصل سوم: فرهنگ و تمدن در سیسیل.....	۷۳
- بخش اول: زمینه‌های پیدایش تحول علمی و فرهنگی در سیسیل.....	۷۴
بخش دوم: دستاورد علمی فرهنگی مسلمانان در سیسیل.....	۸۳
مساجد، مکتب‌ها.....	۸۳
زبان، ادبیات.....	۸۸
فقه کلام و تعامل مذهبی.....	۹۴
تاریخ و جغرافیا.....	۹۸
طب و علوم پزشکی.....	۹۹
کشاورزی و صنعت و حرفه‌ها.....	۱۰۳
هنر و معماری.....	۱۱۰
نقاشی.....	۱۱۴

۱۱۵.....	طرازبافی
۱۱۶.....	تشکیلات اداری
۱۱۸.....	فصل چهارم: تاثیر فرهنگ و تمدن سیسیل بر دیگر مناطق
بخش اول :	تاثیر فرهنگ و تمدن سیسیل بر مغرب اسلامی (افریقیه
۱۱۹.....	مغرب، اندلس، .....)
۱۲۳.....	بخش دوه :اث فرهنگ و تمدن سیسیل بر فرهنگ اروپا
۱۲۴.....	تاثیر فرهنگی بر سیسیل
۱۲۷.....	زبان و ادبیات
۱۳۳.....	مترجمان حوزه سیسیل
۱۳۵.....	طب و علوم پزشکی
۱۳۷.....	کشاورزی و دامپروری صنایع
۱۴۰.....	پیدایش مکتب شرق شناسی ایتالیا
۱۷۵.....	فهرست منابع

چکیده

سیسیل که در منابع اسلامی از آن به صقلیه یاد شده جزیره‌ای در جنوب ایتالیا و در دریای مدیترانه واقع است.

این جزیره از نظر سیاسی و نظامی به جهت تحت فشار قرار دادن امپراطوری بیزانس و از جنبه‌های اقتصادی به دلیل قرار داشتن در مسیر تجاری و بازرگانی از شرق به غرب برای مسلمانان اهمیت فوق‌العاده‌ای داشت و از آغاز دوران فتوح اسلامی مورد توجه آنان قرار گرفت.

در سال ۲۹۰ هـ / ۹۰۱ م. جزیره صقلیه کاملاً به تصرف ابراهیم دوم اغلی (حک ۲۹۰ هـ / ۲۹۶ م) فرما روا، افریقیه درآمد، سپس فاطمیان بر آن مسلط شدند.

در سال ۳۴۰ هجری / ۹۵۱ م. به دست تیمار مستقل کلیان اوضاع سیاسی آنجا را به دست گرفت و نهایتاً با ضعف این حکومت و حملات مکرر نورماندی‌ها در سال ۴۸۳ هـ / ۱۰۹۲ م حاکمیت مسلمانان در سیسیل به پایان رسید.

مسلمانان کمتر از دویست سال در سیسیل حکومت کردند اما این جزیره به یکی از مراکز مهم فرهنگی و تمدنی جهان اسلام تبدیل گردید.

با تصرف جزیره به دست نورمان‌ها فرهنگ و تمدن اسلامی از بین نرفت، بلکه با حمایت و پشتیبانی ایشان از دستاورد مسلمانان اقدامات مؤثری در جهت رشد آن انجام شد.

گفتنی است که سیسیل نقش عظیمی در انتقال علوم و فرهنگ اسلامی به اروپا داشته است.

و در خصوص ترجمه متون اسلامی به لاتین می توان ادعا کرد که نخستین ترجمه منظم و گسترده در این حوزه صورت گرفته است و می بایست به سالرنو، پالرم و ناپل در این رابطه اشاره نمود.

کلید واژه: صقلیه، سیسیل، فرهنگ و تمدن، اغلییان، بنی کلب، فاطمیان، نورمان‌ها

مقدمه:

تمدن بشری ارزشمندترین میراثی است که طی قرون متوالی در میان ملل مختلف دست به دست گشته و مراحل رشد و توسعه خود را پشت سر نهاده است. پیشرفت‌های کنونی مشرق زمین حاصل تلاش چند هزار ساله ملل شرق و غرب است که در نقش مؤثری در شکل‌گیری آن داشته‌اند. در این میان سهم فرهنگ و تمدن اسلامی بسیار چشم‌گیر و قابل توجه است.

ورود اسلام به اروپا و تأسیس صلیبی‌ها با فرهنگ اسلامی در قرون وسطی در دوران بی‌توجهی به علم و اندیشه، حاکمیت تفکر مذهبی کلیسا و جو جهل و خرافات نتیجه‌ای جز رنسانس به دنبال داشت.

مسلمانان در دو منطقه اروپا با آن‌ها ارتباط برقرار کردند، اول اندلس (اسپانیا) و سپس صقلیه (سیسیل) و این مناطق با منافع پلّی برای انتقال فرهنگ مشرق اسلامی به اروپا عمل نمودند.

توجه به این نکته که تحول علمی فرهنگی اروپا در قرن چهاردهم میلادی برای اولین بار از ایتالیا آغاز گردید، نقش مهم و قابل توجه فرهنگ و تمدن اسلامی را در سیسیل بیشتر روشن می‌کند.

در این پایان نامه سعی شده اطلاعاتی درباره صقلیه یا همان سیسیل ایتالیا به مخاطب منتقل شود. حداقل اینکه با شنیدن صقلیه محدود، جغرافیایی، تاریخ سیاسی آن جزیره قبل و بعد از تسلط مسلمانان، فعالیت‌های فرهنگی، علمی و تأثیرات آن بر دیگر بلاد در ذهن مرور شود.

در فصل اول این رساله به جغرافیای طبیعی و تاریخی سیسیل اشاره شده و در فصل دوم تاریخ سیاسی سیسیل قبل از ورود اسلام تا حکومت مسلمانان بحث شده است.

فصل سوم عمدتاً به دستاورد مسلمانان و تأثیرات علمی فرهنگی ایشان در سیسیل اشاره گردیده است.

فصل چهارم به تأثیرات فرهنگی، تمدنی سیسیل بر دیگر مناطق اختصاص دارد. گرچه درباره این موضوع کمتر کار شده است اما با توجه به تأثیرات تمدنی مسلمانان در اروپا حایز اهمیت است .

www.ketab.ir